

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1906. Március 4.

Vasárnap.

XXV. évfolyam 18. szám.

Felölös szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részéi illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések s nyilt erek díja előre fizetendő.

Széll Kálmán a helyzetről.

Széll Kálmán a Dunántúli Közművelődési Egyesület közgyűlésén elnökölve nyilatkozott: nem a politikai helyzetről, mert ma már nincs politika és nincs helyzet, hanem az ország állapotáról s a lelkek érzéseiről, mert hiszen az ország állapotán meg kell sajdulnia minden hazafias léleknek. S a Széll beszéde éppen ezt fejezi ki: azt, hogy mit érez ma minden magyar lélek, minél egyebet nem lehet ma éreznie.

Sohasem mindegy, hogy mit érez és mit mond Széll Kálmán, de különösen nem mindegy ma. Nemesak mert intézménytelen és vezetetlen állapotaink közepett a vezér és kivezető után végső ábitozás kettős vágyakozással fordul a mi igen kis számu vezérnyi férfaink s köztük a hivatottságra, értékre, érdemekre s jelentőségre legelső felé. De mindezeket fölül még valamiért.

Rákosi Jenő az ő mély érzésű megnyitó és felszólító szavaival mint a dunántúli politika hagyományainak kincsőrzőjét hitta szóra Széll Kálmánt. Tudjuk, mi a dunántúli politika s mik annak hagyományai. Tudjuk, hogy a politikának, e magyar politikának, özők és soha el nem felejtendő hagyománya a legnagyobb dunántúli politikusként Deák Ferencnek intelme: Jobban szeressük a hazát, mint gyűlöljük ellenségeinket! Ezt a jelszót, ezt a bölcsességet, ezt a parancsot vetette ma Széll Kálmán is az alkotmányát védő nemzet elé. Ne azt nézzük, szólott, hogy ki miben hibázott a múltban, de fogjunk össze a haza s az alkotmány megvédésére. Szent ige ez, s kétszeresen szent a Széll Kálmán ajakán. Mert ha valakinek joga volna ma rekriminálnia: Széll Kálmánnak volna. Ha valakit igazoltak az események: őt igazolták. Ha valaki hivatkozhatik arra, hogy az ő félreszorításával, az ő meg nem hallgattatásával került az ország lejtőre, szorult a nemzet utvesztőbe: ő hivatkozhatnék. De nem teszi s nem ezt teszi. Hanem teszi azt, hogy az állapotnak, melyet nem ő idézett elé, melynek elkövetkezését előre látta, megjósolta s megakadályozni kívánta: levonja minden kötelességét, vállalja minden felelősségét. Bölcs, férfi és hazafi — és következék bármi: ezt a nemzet nem fogja neki elfelejteni.

A Széll elmélkedése három tétel körül helyezkedik el.

Az első az ország mai állapotának meghatározása. E felől semmit sem hall-

gat el, e körül illúziói nincsenek. Törvényen kívül való állapot s teljes alkotmánytalanság ez, bármiféle törvényekkel igazoltassanak is egyes részei. Az alkotmányosságnak, így szól Széll, gyönyörű hasonlattal, mely több a hasonlatnál: az alkotmányosságnak, mint a gyöngynek, nincsenek részei; az csak egészben alkotmány és egészben gyöngy s ha darabokra zúzzák, minden darabja értéktelen.

A második tétel az alkotmányvédésnek s a hazafias kitartásnak a mai állapotok közepett a magános emberek, s a magános természeti munkának kötelességei közé való beosztása. Munka, műveltség, mind ezekre s mind ezekben való összefogódzás csak szabadságban, csak alkotmányos életben, csak az államnak a társadalommal való szövetkezésébe gyökeredzhetik. E nélkül gyökerei felől sorvad és pang a tulajdonképpeni kulturális munka s amit tehetünk, csak hazafias érzésünknek, veszedelmektől környékezett nemzeti életünknek ébren s folyamatoságban való tartása. Ez azonban kötelesség, minden egyesünk s minden szövetkezésünk, kötelessége.

A harmadik tétel az, hogy ilyen állapotok közepett s e kötelességeinkben való kitartással szívósan és csüggedetlenül a végső cél elérésén dolgozzunk: a kibontakozáson, a megbékélésen, nemzetnek és királynak olyan összetalálkozásán, mely tartósságot s termékenységet ígér, mert nem jár egyiknek megaláztatásával. Ez is szent hagyománya a dunántúli politikának Széll Kálmán annál inkább célul írhatja a nemzet elé, mert a nemzet soha e céltól eltérni nem akart, soha más célokat nem kergetett s nem szolgált, a most, mint Széll mondja, katasztrófává komorodott válság legfeszültebb helyzetében sem.

Ime a cél, ime az eszközök. A cél higgadtan megvont, az eszközök mérséklettel kijelöltek. A férfi, a ki velük a nemzet előtt áll, úgy a nemzetnek, mint a királynak mindig bevált, mindig bölcsnek és igaznak bizonyult vezére és tanácsosa. Szomorú, hogy az ő higgadt mérlegelése sem jut tulságosan biztató megállapításokra, de vigasz e szomorúságban, kilátás e komorságban, hogy van ilyen emberünk s köztünk van s élünk áll. Tegyük meg kötelességünket, mint, ő s higgyünk a jó végben, mint ő.

A magyar nemzethez!

— A koalíció manifestuma. —

A szövetkezett ellenzék vezérlő-bizottsága elkészítette a nemzethez intézett, kiáltványát, a mely így hangzik:

A magyar nemzethez!

Törvényhozói megbízatásunkkal, melyet választóinktól múlt év elején nyertünk, nem lesz többé alkalmunk élni. A nemzethez szólunk tehát e történelmi percben, a nemzethez, melynek jogaiért hűségesen küzdöttünk, alkotmányát becsületesen védjük.

A képviselőház fegyveres erővel oszlattasát egy teljhatalmu királyi biztos. Alkotmányunk a teljhatalmu királyi biztosnak, mint közjogi tényezőnek intézményét nem ismeri. Törvényeink szerint magát a királyi hatalmat is az alkotmány korlátozza.

A királyi biztos teljhatalmára hivatkozva, a felségjog gyakorlásához kötött szabályok és követelmények mellőzésével rendelkezett, cselekedett, és parancsolni akart a képviselőház elnökének. Az alkotmány által nem ismert tényezővel, a képviselőház elnöke nem érintkezhetett: töle közleményeket és utasításokat nem fogadhatott el, tehát a képviselőház egybangu jóváhagyásával visszautasította a törvénytelen közeg közleményeit.

Ekkor fegyveres erő és rendőrség rontott be a képviselőházba és behatolva a törvényhozás szentélyébe, egy ezredes királyi biztos parancsra, a király kéziratára vonatkozólag azt a tiszteletlenséget és a magyar közjoggal szemben azt a sérelmet követelte el, hogy a képviselőháznak szánt királyi levél másolatát az üres padoknak olvasta föl.

A fegyveres erő a képviselőházat bezárta. A hatalom nem elégedett meg azzal, hogy folytonos és törvénytelen elnapolásokkal az országgyűlést elnémítsa. A néma parlamenttől is szabadulni akart nyilvánvalólag két okból: egyrészt azért, hogy a törvénytől és alkotmányellenes kormányzást könnyebben folytathassa, a nemzeti ellenállást pedig könnyebben eltiporhassa; másrészt azért, hogy a közgazdasági téren megfoszthassa az országot az 1899. évi XXX. törvények által jogbiztosítékaiktól és kijátszhassa az ország önrendelkezési jogát a kereskedelmi szerződések mikénti megkötésére és jóváhagyására vonatkozólag, tekintet nélkül arra, hogy az így, törvénytől és alkotmánytól létrehozott szerződések az országra nézve nem kötelezők.

Alig zárultak be az országgyűlés kapui két rendelet jelent meg a hivatalos lapban; az egyik kihirdette az autonóm vámtarifát, a másik a német-országgal kötött kereskedelmi szerződést léptette életbe.

Ezzel megkezdődött tényleg egy új vámkorszak nem lege lata, hanem via facti, nem törvényesen, hanem ténylegesen.

Szombeszkő az időbeni összefüggés, az országgyűlés feloszlata és az új vámkorszak azonnali oktrojálása között. Ez a tény bebizonyította, hogy nemcsak a katonai téren, hanem a közgazdasági téren is, a nemzeti törekvésnek az összbírói eszme határozottan útját állta és hozzájárult ahhoz, hogy a magyar képviselőház többsége ne bírássék meg az ország kormányzásával.

Az a sietség, melylyel az 1899. évi XXX. törvények és az 1867. évi XII. törvények jogbiztosítékai a közgazdaságra vonatkozólag tényleg (ha nem is, de jure) hatályon kívül helyeztetek, mihelyt

az országgyűlést feloszlatta a király, legjobban bizonyítja azt, hogy nem kizárólag a katonai kérdésekben elfoglalt álláspontja miatt tagadta meg a király a parlamenti többség programjától a jóváhagyást.

Nem érintheti a többséget az a vád, melyet a király rossz tanácsadói az országgyűlést feloszlató királyi leiratba is beléillesztettek, hogy többség nem akart kormányt vállalni egy olyan program alapján, a mely tiszteletben tartja a király felségjogait.

A felségjogokat a legteljesebb tiszteletben tartotta mindig a képviselőház többsége; a magyar alkotmány azonban és a magyar törvények más, mint alkotmányos felségjogot nem ismernek; tehát a felségjogok is csak alkotmányosan, a törvények értelmében, a nemzettel egyetértőleg gyakorolhatók.

Ezek az igazságok nemesak a mostani többség véleményét képezik, hanem a magyar közjog sarkalatos és senki által soha kétségbe nem vont tételei. A magyar alkotmány az abszolút felségjogot nem ismeri: ennek elismerését tehát, mint kormányzási programot a képviselőház többsége nem fogadhatta el.

Tényleg szemben áll ennek folytán a király és a nemzet fölfogása a felségjogok miben voltára vonatkozólag, vagyis az abszolút felségjog és az alkotmányos felségjog fogalma. Az előbbinek háttérében az összbírodalomra való törekvés, az utóbbinak a magyar állam önállóságának védelme áll.

Sem a király alkotmányos jogait, sem a pragmatika szankciói által létesített kapcsolatot a felsége többi országává, sem az 1867. évi törvényeket nem érintették azok a követelések, a melyeket a védőerőre nézve a nemzet támasztott. Nem is ok nélkül és mintegy öletszerűen támasztotta ezeket a nemzet éppen most, mert az ok oda vezetendő vissza, hogy a katonai hatalom által terbe vett katonai terhek tetemes fokozásával szemben a nemzet nagyrésze azzal az elvitathatatlan jogával akart élni, melyet az 1867. évi XII. törvények 12. szakasza biztosít, hogy az újoncmegajánlás feltételt az ország maga állapítsa meg.

E jogra támaszkodva, követelte az ellenzék azoknak az állapotoknak megváltoztatását a hadseregben, melyek a nemzet legnagyobb részének meggyőződése szerint, a magyar nemzeti állam eszméjével kirívó ellentétben állanak; követelte a magyar állam nyelvének, zászlójának és jelvényeinek alkalmazását az egész hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadseregben, melyre pénzét és vérért áldozza Magyarország, mint a két államú monarchia egyik egyenrangú önálló állama.

Ez irányzat letörését és a szólásszabadság korlátozását célzta az a parlamenti erőszak, a melyet a képviselőház tanácskozásainak jogrendjén elkövetek, s a mely oly fölháborodást szült, hogy ennek hatására az akkori ellenzék sorai tetemesen megszaparodtak. Midőn pedig a király a nemzet itéletére hivatkozott, a nemzet az ellenzéknek adott igazat és magában az ellenzékben nagy többségre emelte azt a pártot, mely a katonai téren a nemzeti követelésekhez való ragaszkodást hirdette és ugyezen, mint minden más téren, az ország függetlenségének és önállóságának elveit vallja s ezeknek jegyében küzdött és győzött a választásoknál. A parlamenti többség, mely az ellenzéki pártok szövetkezéséből alakult, élni akart jogával, kormányt alkotni és teljesíteni akarta alkotmányos kötelességét: kormányt vállalni. Megállapodott tehát egy közös kormányzási programban, melyhez elvei föladása nélkül a szövetkező pártok mindegyike hozzájárulhatott és hozzá is járult, a mely programot a képviselőház fölirat alakjában terjesztett az uralkodó elé.

E programot, mely a létező törvények keretein belül mozgott, a király ridegen és hajthatatlanul visszautasította; sőt a százados alkotmányos szokástól eltérőleg, a föliratra nem is válaszolt. Azt követelte a király, hogy a többség a király által kijelölt program alapján vállaljon kormányt: a mi nemesak ellekezett volna az alkotmányosság alapelveivel, hanem gyakorlatilag sem lett volna kivihető.

A képviselőház többsége, bár hűségesen ragaszkodott alkotmányos álláspontjához, mindent elkövetett arra, hogy az összeütközést a törvényhozas két tényezője közt elsimítsa. A kibontakozás érdekében elment a legszélsőbb határokig az engedékenység terén, ameddig elvtagadás, a nemzeti jogok föladása, az alkotmányosság alapföltételei csorbitása egyszóval a nemzet elleni árulás elkövetése nélkül elmehtett. Mindenben számolt a király kívánságai- val és csak annyit kötött ki, amennyi bizonyítékul szolgált volna arra nézve, hogy a király is számol a nemzet óhajátáival, tehát a válságot alkotmányosan akarja megoldani. Élő alkotmányos tényezőként teljes lojalitással, tiszteletben tartottuk a királyi akaratot, de viszont — meggyőződésünk szerint — joggal számíthatunk arra, hogy a választásoknál megnyilvánult nemzeti akaratot is tekintetbe veszi a király. Minden kísérlet azonban hiábavaló volt, közeledésünk minden alapján merev és rideg elutasításban részesült. A királyi hatalom nem kere-

sett kiegyenlítést a törvényes keretek közt megnyilvánult nemzeti akarral, hanem föltétlen meghódolást követelt a nemzeti képviselőtől. Nem elégedett meg saját akaratának gyakorlati érvényre jutásával, hanem elvi elismerését követelte annak, hogy a vitás téren, a katonai kormány követeléseit által előtérbe sodort katonai kérdésekben a nemzet akaratát egyáltalán nem számít. Ez az elismerés, ez a lemondás, ez a meghódolás lett volna föltétele nemesak annak, hogy a parlamenti többség kormányra juthasson, hanem annak is, hogy a nemzet egyáltalán tovább élvezhessen más téren is törvényekkel biztosított alkotmányos jogait és meglehet, hogy magát az alkotmányosság fönntartását.

Meggyőződésünk szerint a nemzet bizalma azonnal elfordult volna tőlünk, ha elveink ilyen föladására rábírhatók lettünk volna. Elárultuk volna ezzel nemcsak a nemzettől nyert megbízásunkat, hanem a nemzet múltját, jelenét és jövőjét.

A nemzet elhatározhatja, hogy akar-e meghunyászkodni azok előtt az ökölesapások előtt, a melyeket a mai szilárd ragaszkodásunk a nemzet jogaihoz és az ország törvényeihez kihívott? Elhatározhatja a nemzet, hogy akarja-e azt, hogy alkotmányossága legyen e ennek terén az alkotmányos többségi akarat érvényesíthetőségével szemben átláthatatlan tilalomhatárok vonuljanak végig? Mi meg vagyunk győződve, hogy a nemzet ezt nem akarja, hanem hűségesen kitart velünk az alkotmány védelmében és igénybe veszi a törvényes védekezés minden lehetőségét.

Az országgyűlést feloszlató királyi kéziratban az van, hogy az uralkodó fönntartja magának az új országgyűlés mielőbbi összehívását. A királynak a szavai, melynek súlyát még inkább növeli az alkotmányra letett királyi eskü ténye, igazolják azt a föltevést — melyben mint alkotmányos és lojális honpolgárok hinni tartozunk — hogy a király az országgyűlést a törvényes időben tényleg össze fogja hívni. De mert a tényleges kormány erőszakoskodása, mely az országra az önkormányzatnak törvénytelen fölfüggesztésével, a gyűlekezési jognak, a sajtó- és szólásszabadságnak megtagadásával máris az önkényuralomnak korszakát nyitotta meg előreláthatólag fokozódni fog; a nemzetnek készen kell lennie arra, hogy jogait, törvényeit, szabadságát, alkotmányát még erősebb csapások érhetik s még erősebben kell megvédenie.

A nemzetnek joga van a törvényes védekezésre. Az állampolgárokat a politikai jogok teljessége illeti meg; ezekkel szemben ez idő szerint törvénytör-

T Á R C A.

Flóríka.

Régen történt . . . Még boldogult nagyapámtól hallottam mesélni:

Erdélybe, a hol a görgegyi hegyek hófedte csúcsai az eget látszanak érinteni, élt egy csodaszép oláh fáta, Flóríka.

Bogár fekete haja, ragyogó szeme csak még jobban kiemelték arcának érdekes halványságát. Pici piros oszmába bujtatott lábacskáival, károsu derekával olyan volt, mint egy mesebeli tündér. Hát még a hangja! Bűvös beszéde a pacsirta dalolásra emlékeztetett, s a ki egyszer hallotta, nem felelte el soha . . . Egy édes mosolyáért, barátságos jó szaváért, oda adta volna minden legény a lelki üdvösségét is.

Nem volt Flóríkanak párja széles Magyarországon.

Édes anyját sohasem ismerte, apja az öreg Petru sem az igazi — nem édes gyereke. — Egy reggel az ajtaja előtt találta a síró kis leányt. Az emberek azt regélték, tündér járt arra az éjjel, az bagyta ott Flóríkat.

Bolondult utána az egész környék legénysége. Flóríkanak nemesak nagy szépsége, de hozomány is volt: egy oszinos házikó; kerttel, két tehén, négy kecske, szépen kivarrott katrincák, arannyal himzett pruszlikok.

Vasárnaponként, templomtól kijövet, egész seereg legény kísérté haza.

Flóríka legjobban vonzódott Mitruhoz, a ki ám

szintén nem a legutolsó legény volt a faluban. Ő készítette azokat a csodaszép agyag korsókat, melyekre szebbnél szebb madarakat festett.

Egy ragyogó májusi reggelen vallották meg egymásnak szerelmüket, s nemsokára kitűzték az esküvői napot is.

Ektor történt, hogy N. gróf öreg erdésze buszus monddott az árnyékvilágnak, s a gróf egy fiatal erdészegédet küldött ideiglenesen felügyelni a hatalmas fenyes erdőkre.

Mikor először találkoztak, Flóríka éppen vizért ment, azokkal a gyönyörűségesen festett madaras korsókkal.

Elég volt egy rövid pillantás s Flóríka tisztába volt, hogy ő még ezideig igazán nem szeretett . . . A fiatal erdésznek is megakadt a szeme a bájos leányon, s nem volt nehézkalkalmat keresni a megismerkedésre.

Az öreg Petru oszós volt a gróf birtokán s az erdész gondoskodott, hogy minél gyakrabban messzi utakra küldje az öreget. Ilyenkor ő mulattatta a szépséges Flóríkat.

Igy történt, hogy az esküvő mindig tovább halasztódott. Flóríka mindenféle kifogással: még nem elég katrincát himzett magának, majd, hogy nem jól érzi magát, valamije fáj; nem tudja, hogy hol; valami bántja, nem tudja, hogy mi. Kérte Mitrut, várjon tavaszig, akkorra ismét jól lesz minden s megtartják az esküvőt. Eközben azon gondolkozott, hogyan szabadulhatna meg Mitrutól. Nagyon félt az erős oláh legény boszujától.

S a szegény Mitru várt. Hogy mit szenvedett, annak csak a jó Isten volt a tanuja. Napról-napra érezte, mennyire elidegenkedik tőle szépséges menyasszonya s lassankint gondolkodóvá, buskomorrá lett.

Főnt a görgegyi havasokon van egy csoda kut, azt tartja róla a monda, a ki abba belenéz mielőtt az első elsárgult őszi falevél lehull, az örökké ifja s szép marad.

Ehez a csoda rúthoz csábította el Flóríkat Mitru. Eleinte nem akart szavára hajlani, de végre is győzött a női húság, s elkísérte a legényt.

Forró nyári délután indultak utnak s szerencsésen elértek a négy órányira levő csodakúthoz.

Flóríka gyönyörködve nézte a kristályvízben szép arcát, hajlékony természetét. Boldogan gondolta, hogy most már szépsége örökké megmarad.

Mitru egy rövidebb utat ajánlott hazafelé menni. Igaz kissé veszélyes, de Flóríka bátran rábízhatta magát.

Igy indultak utnak le a hegyről, könnyedén ugrálva egyik szikláról a másikra, mint a kőszáli zergék.

Éppen egy kiálló szirtdarabon álltak. Flóríka gyönyörködve nézte a hegy lábánál elterülő falut, s megjelent előtte szerelmének a dőleeg erdésznek képe.

Édes ábrándjaiba elmerülve. Mitrutól egészen megfeledkezett. Csak midőn az erősen átkarolta derekát, nézett — most talán először egész utjuk alatt — szemébe. Látna annak borzalmasan eltorzult vonásait, tisztába volt, hogy Mitru előtt nem titok hűtlensége . . . Tudta, hogy vége van. A következő pillanatban véglegény és menyasszony, egy jalkiáltás nélkül zuhantak alá a tátongó mélységbe.

Azóta augusztus éjjelen rémes siránkozás veri fel a görgegyi csodakut mélységes oszndjét.

A babonás lakosok azt mesélik: a szépséges Flóríka kesereg ott tönkretett boldogsága felett.

korlátok nem állíthatók föl a nélkül, hogy ezek homlokegyenest bele ne ütköznének a király által kifejezett szándékba, új országgyűlést összehívni. Politikai jogoktól megfosztott országnak nem lehetne országgyűlése.

A küzdelem, melyet az országra erőszakoltak, megszűnt a pártok küzdelmévé lenni. Alkotmányvédelemmé lett ez, mely védelemben nemcsak a szövetséghez tartozóknak polgári kötelessége részt venni, hanem minden magyar honpolgárnak, anyanyelvi különbség nélkül, mert a szabadság és jogok, melyeket védünk, mindnyájunk kincsét képezik. Részt kell venni a küzdelemben azoknak is, kiknek a hatalom, mely az ország ügyeit évtizedekig vezette, nem adott választói jogot és csak akkor emlékezett meg róluk, mikor mindenáron szövetségeseket keresett, mert csak a mi küzdelemünk győzelmének eredménye lehet a népjogok érvényesülése.

Meg kell védenünk mindnyájunknak lépcsőlépésre, a nemzeti jogok erősségeit; mert az élő nemzettel folytatott küzdelemben elpusztul a parancsokra mozgó lélekletlen anyagi erő. Ne szüneteljen soha az ellenállásnak szelleme és égjen tovább a szent tűz a magyar hazafiság oltárán! Változzék át az alkotmány védőhástyájává minden honfikebel, melyből a honszerelmet kioltani, a magyar lélekből, a magyar honfi dacot kiirtani ne lehessen soha!

A megváltás napja a szenvedést követi; követni fogja azt a magyar nemzet számára is: eljön a nap annál előbb, minél egységesebb, öntudatosabb, a törvényekhez szorosabban ragaszkodó lesz a nemzeti ellenállás. Eljön a nap teljes bizonyossággal annál az igazságnál fogva, hogy kitartóbb egy-egy-egy nemzet erkölcsi ereje, mint bármely elképzelhető erőszak.

És midőn a nemzet igaza diadalmaskodni fog, ezen a napon megtisztult lélekkel kibővült tapasztalással ed ott, a vész napjaiban s az alkotmány védelemben született együttérzés hatalmával fogja a nemzet kezébe venni a nemzet igazairól meggyőződött királylyal egyetértve, újjászülésének nagy feladatait.

E napra szegezzük tekintetünket, a jogos és törvényes küzdelem fáradalmait és szenvedéseit közt, bízva az isteni gondviselésben, ügyünk igazságában saját erőnkben és nemzetünk államalkotó hivatásában. Ha bizunk és kitartunk, legyőzhetetlenek vagyunk. Ha Isten velünk, ki ellenünk?

Budapest, 1906. február 28-án. Aláírva:

Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf, Bánffy Dezső báró, Darányi Ignác, Zichy Aladár gróf és a koalícióhoz tartozó pártok összes tagjai.

NAPI HIREK.

— Zichy Mihály festőművész meghalt. Szentpétervárról táviratozzák, hogy Zichy Mihály világhírű magyar festőművész, a cári udvar kedvelt festője, szerdán éjjel meghalt. Zichy Mihály világhírű magyar festő szül. Zalában (Somogy vármegye) 1827-ben. A rajzolás és festés elemeit Marastónitól, a pesti rajz és festőiskola alapítójától nyerte. Csakhamar feltűnt a tehetséges ifjú művésznövendék a bösei művészkörökben, ahol a „Haldokló vitéz”, a „Mentő csolnak” nagy figyelmet keltett s ez utóbbi festményért 100 arany pályadíjat is nyert. „Az anya fájdalmát”, „Krisztus levétele a keresztről”, a Magyar Nemzeti Múzeum őrz. 1847-ben Helona orosz nagy Hercegnővel Szent-Petervárra a cári udvarhoz utazott, mint rajzmester, s a mikor az osztrákok szövetségesége leverte a magyar szabadságharcot, ott hagyta az orosz udvart és függetlenül működött Szent-Peterváron. Számos képei nagy elismerésre találtak világszerte s Miklós cár megint meghívta udvarához. Kitünőbb illusztrátor gondolni is alig lehet. Madách, Petőfi és aranyjános hívebb tolmácsa már nem is találhattak volna. Történeti képei közül legbecesebbek: „Luther a Wartburgon”, „Messiás” és „Erzsébet királyné Deák Ferenc ravatalánál”. A hetvenes évek elején Párisba költözött s innen Budapestre jött, de a mikor látta, hogy hazájába nem érvényesülhet, visszautazott Oroszországba és újra elfoglalta fényes pozícióját a cári udvarnál, ahol most 79 éves korában érte utol a halál. A magyar névnek világszerte hírt és dicsőséget szerzett remek festményeivel.

— Jótékonycélu hangverseny. A sepsiszentgyörgyi m. kir. áll. tanítónőképzőintézet 1906. évi március hó 10-én, a városháza dísztermében, a „József kir. herceg Szanatórium Egyesület” szanatóriumában létesítendő alapítvány javára jótékonycélu hangversenyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget ezen uton is tisztelettel meghívja: az intézettanártestülete és ifjusága. Műsorozat: 1. R. Schumann: Kardal, éneklő az ifjuság dalköre. 2. Kéler B. Rákóczi nyitány, zongorán előadja: Székely Erzsébet VI. éves növ. 3. Váradi Béla: Magyar dal, szavalja: Benke Juliska IV. éves növ. 4. Rudnyánszky Gyula: Álom az erdőben. Színmű egy felvonásban. Személyek: Emma, urfi leányka, Székely Erzsébet IV. éves növ. Teréz, szegény árva, Makkai Erzsébet IV. éves növ. Egy angyal, Dávid Anna IV. éves növ. Zöldike, erdei tündérlány, János Mergit III. éves növ. Harmat, Virág, Lóránd, Szelió, erdei tündérek. Rajes Mariska III. éves növ. Magyar Hajnalka III. éves növ. Jobbágy Irén II. éves növ. Osváth Róza II. éves növ. 5. Hubay I.: Pusztai hangok, hegedűn előadja: Salamon Irén IV. éves növ. Zongorán kíséri: Gödri Anna IV. éves növ. 6. Benedek E.: Falun, dialog. Előadja: Keresztes Emma IV. éves növ. és Balogh Szeréna III. éves növ. 7. Sörös Béla: Kosuth-nóta, szavalja: Ferenczy Lenke III. éves növ. 8. Váradi A.: Vadrózsa. Énekes tündérlány. Zenéjét szerzte: Poldini. E. Személyek: Vadrózsa, Keresztes Emma IV. éves növ. Herceg, Salamon Irén IV. éves növ. Boszorkányok, Barabás Erzsébet III. éves növ. Medgyaszay Piroksa III. éves növ. Köteles Anna II. éves növ. Udvarhölgyek. Vadászok. Zongorán kíséri: Székely Erzsébet és Bochor Erzsébet IV. éves növendékek. Ismételt a legmelegebben ajánljuk a rendkívül érdekesnek ígérkező estélyt vármegyénk intelligens közönsége támogatásába.

— A jótékony nőegyesület bálja hushagyókedden, régi jó hírnevéhez méltó sikerrel folyt le a Vigadóban. A közönség ugyan kissé későre, csak 10 óra tájban kezdett gyülekezni, de ekkor már olyan szép számban, hogy a rendezőseget, mely már lehangolt kezdett lenni, egészen felvillanyozta az érdeklődés és a nőegyesület jótékony célját elősegítő rokonszenvis támogatás ilyen szép megnyilvánulása. A tánc a hogy kezdetét vette, teljes lelkesülés, vidám, jó kedv uralkodott, mintha az ifjuság örökre bucsuzni akart volna a farsang örömeitől s bizony csak a hajnali pirkadás vetett véget a kedélyes mulatságnak. A négyeseket 50-60 pár táncolta. Szóval a nőegyesület hagyományos hushagyókeddi bálja az idén is bevált, amiért a legteljesebb elismerés illeti a buzgó rendezőseget, élén fáradhatatlan elnökével: özv. Nagy Mózesné urnóval, akit országnérsz illetett a munkából, de illet az érdemből is.

— Esküvő. Fényes esküvő folyt le febr. 25-én Sepsiszentgyörgyben, ahol Simon Erzsike búcsúzádi áll. tanítónő vette feleségül Ulrik János pozsonymegyei k. jegyző. A díszes násznép a Sánta fiúrek négyes fogatán, kísérve hosszú kocsisor által vonult le az oltszemé anyakönyvvizetshöz, hol a polgári esketést tartották. Innen visszatért a menet Zalába, ahol a menyasszony édes anyjánál, özv. Apor Miklósnénál az egyház áldását Csapó Endre újfalu plébános adta az ifjú párra szép beszéd kíséretében. A gazdag nászslakoma után a fiatal pár a férj lakóhelyére utazott. Boldogság kísérje az életüket.

— Blaháné özültlakodalma. Február 26-án volt huszonöt éve, hogy Blaháné örök hűséget esküdött Splényi Ödön bárónak. A művésznő boldog házasságának negyedszázados fordulóját családi ebéddel ünnepelte meg, amely alkalommal férje erőt karikagyűrűvel lepte meg. A gyűrűbe ez van véve: Ödön—1881—1906. A művésztőt tisztelettel elhalmozták jó kívánságokkal.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Deák Dénes kovásznai községi jegyzőt. Szép, ifjú peje, sósmezői Popp Emilia, életének 27-ik, s boldog családi életének 3-ik évében, midőn kis fiának életet adott, pár óra múlva nagy kínok között kiszenvedett. Mint futótűz terjedt el a községben a magrendítő eset híre s a megdöbbentés nem egy szemből sajtolt könyvet, — a szelid lelkületű művelt urfi halálának hírére. A részvét általános a köztisztelőben álló jegyző iránt. Az elhunytat kovásznáról a becszentelés után Szósmezőre szállították, hol febr. 27. helyezték örök nyugalomra. Legyen álma csendes.

— Nyilvános elszámolás és köszönet. A „Jótékony Nőegyesület” hushagyókeddi bálján bevétel volt: felülfizetésekből 396 kor., jegyekből 266 kor., összesen 662 korona; kiadás 211 K. 16 fillér, tiszta jövedelem; 450 K. 84 fillér. Ugy a tisztelt védnököknek, mint az összes felülfizetőknél a helyen mondunk hálás köszönetet szíves áldozatkészségükért, melylyel az estély sikerét biztosították; valamint hálás elismeréssel adozunk Bálint Benedeknek és Eparjesi Albertné urnóknak a tevékeny, lelkes rendezésért, János Gizella, Kaitár Anka, Lichnovszky Mariska, Szabó Mariska, Szotyori Irma kisasszonyoknak, Róth József, Piblinger Gyula, Zakariás Árpád és Zsigmond József uraknak a meghívók elhordozásával és felülfizetések gyűjtésével tanúsított lelkes fáradozásaikért. Végül szíves elnöközést kérünk, hogy a felülfizetéseket részletesen nem közölhetjük, mivel a lapok szűk terét azt meg nem enged. Egyéb-ként jövőre is a közönség jóindulatába ajánljuk nőegyletünk jótékony céljait, s tisztelettel vagyunk. Kézdivásárhely, 1906. március 3-án, a „Jótékony Nőegylet” nevében: Özv. Nagy Mózesné, elnök. Jakab Istvánné, alelnök. Özv. Török Bálintné, alelnök.

— A megyei gazdasági bizottság egerpataki bérlegelőjén mintegy 12-15 öl jó minőségű szénafolyó évi március hó 10-én nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fog adni. Háromszékvármegye gazdasági bizottsága nevében. Sepsiszentgyörgy, 1906. évi február hó 27-én. Gróf Haller János, főispán, elnök.

VIDÉK.

Zabola, febr. 28. *)

Zabola községében folyó évi február hó 25-én gróf Mikes Árminné 6 méltósága védnöksége alatt a szegény iskolás gyermekek segélyezésének alapja javára táncmulatság — mint becses lapjában jeleztük — megtartott.

Az estély úgy anyagilag mint erkölcsileg vázrakozáson felül sikerült, úgy, hogy a díszes közönség, mely a község házában nagy termét megtöltötte: szorongásig volt. Hogy mennyien voltak, csak akkor tűnt fel leginkább, mikor a négyesre felállás megtörtént, melyet a táncosok sokasága miatt — az elég nagy teremben — eljírni nem lehetett.

Nem tudni a bál védnöke iránti tisztelet, vagy a jótékony céllal iránti érdeklődés hozta ennyire össze — a vidékről is szép számban megjelent közönséget, de tényleg ily sikerült mulatság, — hogy még ennyien lettek volna, — itt Zabolan nem volt.

Az estély Bodor Lajka kézdivásárhelyi bandájának nyitányával vette kezdetét. Ezután következtek a műsornak többi pontjai: kvartetten éneklés, szavaltat, zongora kíséret mellett magán dalok, — Földes György ev. ref. lelkésznek elég érdekes felolvasása a női féltékenységről. — és Fintáné Nagy Jozefin állami tanítónő zongora játéka, mely villanyozója volt a táncra már türelmetlen fiataloknak.

Legérdekesebb része volt azonban a műsornak Bartha Károly áll. tanító monologja, ki az általa ez alkalomra írt „Bálrendező keservei” cím alatti monologját adta elő, — nagy derűtséget keltve vele.

A műsornak vezetőivel nagyon természetesen következett a tánc, — melynek még reggel is alig akart vége lenni.

Ne de mindennek vége szokott lenni, s így ezen táncmulatság is elérte végét, — melyen túl menni, — már nem lehetett.

Az estély levétele 473 korona volt, melyhez adományokkal hozzá járultak: gróf Mikes Árminné 50 korona, Hollaky Attila főszolgabíró 10 korona, Dr. Zakariás János 20 korona, Csia György 3 K. 60 f. Debreczy Ferenc 2 koronával.

Felülfizettek: Dr. Zakariás János 8 K. 40 f. Barabás Benedek 6 kor., Goldfinger Izidor 3 K. 40 f. Dr. Hinkelér F. Jenő 2 K. 40 f. Finta János 2 K. 40 f. Hájja Gerő 2 kor. Bodó Endre, Kell Gyula, Kozma Balázs, Mondovits György 1-1 koronát. Szász Mihály, Bartha Károly 80-80 fillért. Bors László, Balogh Albert, Hajos Béla 40-40 f-t.

Ugy az adományozók, mint felülfizetők, — valamint a szereplők, fogadják a rendezőségnek, községünknek, a jótékony céllal érdekében tett szíves adakozásaikért, közreműködésükért hálás köszönetét.

Both György,
r. b. elnök.

*) Mult számunkra későn érkezett.

Szerk.

H I R D E T É S E K.

MEGHIVÓ.

A kézdivásárhelyi takarékpénztárnak folyó hó 18 án délután 2 órakor az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Napirend.

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 33. § 14. pontja értelmében.

2. Az 1906. február hó 25-én tartott rendes közgyűlésen elfogadott de az igazgatóság által újra átdolgozott zárműleg, veszteség és nyereség számlának újabb tárgyalás céljából való előterjesztése és ennek alapján a tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés.

3. Indítványok az alapszabályok 22 § értelmében.

A fentit időben tartandó rendkívüli közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelemztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 26. §-nak második bekezdése értelmében: a közgyűlésen szavazati joga csak azon részvényesnek van, ki részvényét szelvényeivel együtt a gyűlés napján déli 12 óráig a pénztárnál elismervény mellett letette.

Kézdivásárhely, 1906. március hó 2-án.

(24. 1-3.)

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi Takarékpénztár közhirrre teszi, hogy a takarékbetétek után folyó év március 1-től kezdve a kamatot 4%-ra emeli fel és a betét után járó adót az intézet fizeti.

(21. 2-3.)

Az igazgatóság.

Kiadó lakás.

A főtéren özv. Fülöp Józsiásné tulajdonát képező **emeleti lakás**, mely áll: 2 nagy szoba, 1 előszoba, konyha, kamara, pince és hozzávaló faszinból (Szentgyörgy naptól) ápril 24-től

haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a fenti tulajdonossal Kézdivásárhelyt.

(20. 2. 3.)

H I R D E T É S E K

olcsó áron felvétetnek e lap kiadó-hivatalában.

A mai modern kúrnak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

Legelősebb bevasárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!
DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL
Ifj. Jancsó Mózes
kárpitós és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt:
új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ugyancsak bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újja alakíttatok át.

Gyorsan, izléssel és a legelősebb árban készítek el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveleket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és étszekrényeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ületű székeket, függőny-tartókat, gyermekkoscsikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállallok.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra elláttatom erősarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.